

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2010

aruandeaasta lõpp: 31.12.2010

nimi: Eesti Vähiliit

registrikood: 80010716

tänava/talu nimi, Viru 5-5

maja ja korteri number:

linn: Tallinn

maakond: Harju maakond

postisihnumber: 10140

telefon: +372 6311730

e-posti aadress: info@cancer.ee

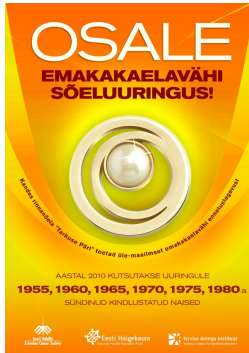
Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	10
Bilanss	10
Tulemiaruanne	11
Rahavoogude aruanne	12
Netovara muutuste aruanne	13
Raamatupidamise aastaaruande lisad	14
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	14
Lisa 2 Raha	15
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	15
Lisa 4 Materiaalne põhivara	15
Lisa 5 Võlad ja ettemaksed	16
Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	16
Lisa 7 Tööjõukulud	16
Lisa 8 Võlad tarnijatele	17
Lisa 9 Võlad töövõtjatele	17
Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	17
Lisa 11 Seotud osapooled	17

Tegevusaruanne

MTÜ Eesti Vähiliit 2010

I Rahvusvaheline emakakaelavähi ennetamise kampaania toimus 24. – 30. jaanuar 2010

Kogu Euroopas on igal aastal 60 000 uut emakakaelavähi juhtu ja 30 000 emakakaelavähist

tingitud surma, mis muudab emakakaelavähi sageduselt seitsmendaks vähiliigiks Euroopa naiste hulgas. Emakakaelavähi esinemissagedus Eestis ei vähene, viimastel aastatel on haigestumuskordaja alla 50-aastaste naiste hulgas tõusnud ligikaudu 10%. Igal aastal saab Eestis 150-160 naist emakakaelavähi diagnoosi. Emakakaelavähk on ennetatav. Vähieeline seisund võib kesta 10 kuni 15 aastat, õigeaegselt avastatuna on see kergesti diagnoositav ja ravitav.

Vähieelsete seisundite leidmiseks viiakse läbi emakakaelavähi sõeluuringuid (Pap-teste) paljudes riikides.

Projekti sihtrühm emakakaelavähi varajasel avastamisel oli 30-59 aastased naised.

Emakakaelavähi sõeluuringu sihtrühma suuruseks 2010.aastal oli 15 000 naist vanuses 30-55 aastat, kellele teostati sõeluuringu raames güneko-tsütoloogiline rutiinuurung Uuringute läbiviimiseks oli rakendunud kutsete süsteem, mille eesmärgiks on teha uuring võimalikult võrdsetl kättesaadavaks.

Ennetuskampaania eesmärgiks oli teavitada naisi ja meditsiinitöötajaid emakakaela-vähist, selle tekkepõhjustest, PAP skriiningu vajalikkusest ja papilloomviiruste vastasest vaktsineerimise võimalustest, et **suureneks kutse saanud naiste** skriininguga hõlmatus. Teavitustegevuste eesmärgiks oli suurendada kutse saanud naiste uuringutele tulemise emakakaela sõeluuringus 55%-ni Eesti Vähiliit tutvustas 2010 aasta jaanuaris-vebruaris üldsusele Tarkuse Pärlit, seoses rahvusvahelise emakakaelavähi nädalaga, et luua äratuntav sümbol, mida inimesed saavad kanda, et näidata oma toetust emakakaelavähi ennetusele.

Tarkuse Pärl kampaania on ellu kutsunud Euroopa Emakakaelavähi Assotsiatsiooni poolt. ECCA-sse kuulub üle 100 organisatsiooni üle Euroopa. Eesti Vähiliit kuulub ECCA-sse. alates 2006. Aastast. See kampaania emakakaelavähi ennetuseks on ühtne ülemaailmne ettevõtmine, et tõsta teadlikkust võimalike emakakaelavähi ennetusmeetodite suhtes. Pea kõiki emakakaelavähi juhtumeid saaks ennetada efektiivsete skriiningutega. ning vaktsineerimisega, kuid enamikul naistest puudub võimalus neist programmidest osa saada. Kõik meie kampaania partnerid reklaamisid Tarkuse Pärlit kui ülemaailmset emakakaelavähi ennetuse sümbolit. Lisaks jagasid kõik kampaania partnerid lihtsat ja selget sõnumit, et emakakaelavähki saab ennetada. Loodame, et meie ühine häääl jõudis paljude naisteni. Sõeluuring ja enne suguelu algust läbiviidud vaktsineerimine koos pakuvad parimat kaitset emakakaelavähi vastu. Just selle sõnumi edasi kandmiseks on loodud emakakaelavähi ennetuse sümbol „Tarkuse pärl“.

Projekti kajastamine trükimeedias

Emakakaelavähi teemaleheküljed ilmusid ajalehtedes Postimees, Õhtuleht, DenzaDnjom (koostöös Haigekassa projektidega) www.valgamaalane.ee Virumaa Teataja, Õhtuleht, Eesti Päevaleht, Den za Dnjom, Zdarovie dlja vseh, Linnaleht, Terviseleht, Maaleht, LegeArtise terviseportaali, [Tarbija 24](#), Med 24, Eesti Arst, Regionaalhaigla kuukiri Kokku 29 artiklit

Ennetuskampaania teavitusematerjalid:

- 17 500 flaiirit, „Kingi endale kindlustunne“, insertisime ajakirja „Kroonika“ vahele.
- Tellisime 1000 rinnanõela Tarkuse Pärl, mida jagasime günekoloogidele, ning perearstidele jaanuari ja veebruari kuu keskel. Rinnanõela said ka kõik rahvusvahelisest rinna- ja emakakaelavähi konverentsist osavõtjad.
- Heaks reklaamimaterjaliks oli ka Vähiliidu 2010 aasta heategevuskalender, kus oli sees emakakaelavähi sõeluuringut puudutav materjal. Kalendrit jagasime 2009. aasta lõpus perearstidele ja günekoloogidele.

Televiisioon

TV klipp „Üheskoos emakakaelavähi vastu“ oli telekanalites ETV, Kanal 2 Kanal 11

Raadio

- **Vikerraadios** intervjuu Mari Nygardiga Norra Vähiregistrist ja Sulev Ulp-iga
- **Raadio Kuku** intervjuu dr Mari Mathieseniga 30. aprill
- **Raadio Kuku** saade "Terviseks" intervjuu dr Vahur Valverega
- **Riigikogu** infotund – sotsiaalminister Hanno Pevkur mainib, et Vähiliit kutsub kokku sõeluuringute registri loomiseks ümarlaua. 13. mai
- **Raadio 4** Tamara Galantar tegi 3 saadet, kus käsitles nii rinna- kui emakakaelavähi ja sõeluuringute teemasid

Projektiga saavutatud tulemused:

Eesti Vähiliidu korraldatud emakakaelavähi varajase avastamise kampaania 2010-ndal aastal koostöös Haigekassa ja Tervise Arengu Instituudiga sai hea meediakajastuse. Loodame, et tänulikud on ka naised, kes artiklite, TV klippide tõttu on saanud targemaks ja tulnud tervisekontrolli ning saavad õigeaegselt jälle varajases staadiumis olevale kasvajale. 2011.aasta alguses selgub, kas 2010ndal aastal emakakaelavähi sõeluuringus osalejate arv on oluliselt kasvanud. Vähiliitu kodulehe kaudu on esitatud meie meditsiinööküsimuste küsimusi seoses emakakaelavähiga. Elanikkonna teavitamine on katkematu ja pidev protsess nagu ütles ka Tervisedenduse 2010.aasta konverentsil *Jyväskylä Ülikooli õppejõud Kaja Tampere*. ja oluline on hoida vähkkasvaja teemat päevakorras, laiendades selle käsitlusnurki. Usume, et on paranenud Eesti naiste teadlikkus ka emakakaelavähi täiendavate ennetusvõimaluste kohta.

II Rinnavähi varajane avastamine ja sõeluuringute propageerimine avalikkuse hulgas „ÄRA JÄÄ HILJAKS“

Vähiliidu rinnavähi ennetamise kampaania „Ära jää hiljaks“ toimus juba Eestis viiendat aastat ja teadvustas inimestele, et varases staadiumis avastatud rinnavähk on ravitav ja kutsus üles naisi osalema sõeluuringus. Kuna ka Eestis on naiste levinuim pahaloomuline kasvaja rinnavähk on kergesti avastatav mammograafilise uuringu abil, on rinnavähi sõeluuringu eesmärgiks avastada see võimalikult varases staadiumis ning vähendada sel viisil haigusse suremust, parandada rinnavähi patsientide elukvaliteeti ja pikendada nende elu.

SA Vähi Sõeluuringute, Haigekassa ning Tervise Arengu Instituudi koostööna kutsusime naisi üle Eesti rinnavähi uuringutele. Rinnavähi sõeluuringu sihtrühma suuruseks sõeluuringul 2010. aastal oli 33000 ravikindlustatud 50-62 aastast naist, kellele ei ole eelneval aastal mammograafilist uuringut tehtud. Kutsed saadeti 1948, 1949, 1951, 1952, 1956, 1958 ja 1960 aastal sündinud naistele.

Teavitustegevuste eesmärgiks oli suurendada kutse saanud naiste uuringutele tulemise protsenti rinnavähi sõeluuringus 65%-ni. Maailmas on tõestatud, et hästi organiseeritud sõeluuringutega on võimalik suremust rinnavähki vähendada kuni 30%. Samuti on tänapäeval märkimisväärselt paranenud ravivõimalused.

2010 aastal jätkas Eesti Vähiliit rinnavähi varajase avastamise projekti „Ära jää hiljaks!“ raames jätkasime avalikkusele rinnavähi ülemaailmse sümboli ROOSA LINT tutvustamist. Sümboli eesmärgiks oli juhtida tähelepanu rinnavähi varajase avastamise võimalusele ning selle diagnoosimise- ja ravi probleemidele. Kutsusime rinnavähikampaaniaga ühinema erinevate ettevõtete töötajaid, kes kandsid vähinaädala ajal ROOSAT LINT'i. Lisaks pakus Vähiliit kampaanias osalevale firma kollektiivile võimalust kuulata rinnavähi ennetusteemalist loengut.

Üle 10-aastane rinnavähi mammograafilise sõeluuringu kogemus on näidanud, et naiste teadlikkuse tõstmisel sõeluuringust on väga tähtis roll massimeedial. Juba aastatid maikuus korraldatav rinnavähi sõeluuringut toetav meediakampaania „Ära jää hiljaks!“ on selgelt avaldanud oma positiivset mõju naiste osalemisele sõeluuringus.

Tänavuse (2010 a.) meediakampaania avaakordiks oli väga kõrgetasemeline Rinna- ja emakakaelavähi konverents Tallinnas, mille vastukajad on väga positiivsed – see oli suurepäraselt korraldatud üritus, millega jäid väga rahule nii osalejad kui ettekandjad. Ka konverentsi eeltoimunud pressikonverents oli osavõturohke ja rohkem kui varasematel aastatel oli tänavu ajakirjanduses ilmunud sõeluuringuteemalisi artikleid ja usutlusi. Teravalt tõusis üles ka sõeluuringute registri (puudumise) temaatika, mis saab loodetavasti lahenduse 28. maile planeeritud ümarlual. Lisaks ajakirjanduses avaldatule tehti rohkelt raadiointervjuusid (nii eesti- kui ka venekeelsetes programmides), mis on eriti oluline, kuna venekeelne kogukond ei ole seni jätkuvalt hästi integreeritud meie informuumi. Rinnavähi sõeluuring on Eestis jalad alla saanud ja on leidnud tunnustust ka Euroopa Komisjoni raportis. Jätkuvalt oli teemaks mobiilne mammograafiateenus. Eesti maakondades liigub ringi 2 mobiilset mammograafiaseadet: Vähiliidu mammograafiabuss (Lõuna- ja Kesk-Eestis), mida opereerib SA TÜ Kliinikum ja mammograafia trailer (Põhja-Eestis ja saartel), mida opereerib AS Mammograaf Rinnakliinik. Tänavu on märgata naiste erilist huvi osalemaks sõeluuringul just mammobussis – ilmselt ka tulevikus mobiilse mammograafia tähtsus sõeluuringute paremal korraldamisel jätkuvalt kasvab. Lisaks saab

mammobussis võimalusel teha rinnauuringuid ka väljaspool sõeluuringu aastakäike sündinud naistele (saatekirjadega). Iga meediakampaania järgselt saab täheldada naiste osalusaktiivsuse kasvu.

Teise peateemana käsitleti konverentsil emakakaelavähi sõeluuringu probleematikat. See temaatika on väga tähtis, kuna erinevalt rinnavähi sõeluuringust, on emakakaelavähi sõeluuringuga võimalik mitte ainult vähendada vähki suremust vaid vähki haigestumist ka ennetada. Seni on suurem osa emakakaelavähi sõeluuringust olnud oportunistlik, kuid sõeluuringu programm on kenasti käivitunud ja edeneb – väidetavalt on efektiivne ainult organiseeritud sõeluuring.

Konverentsil käsitleti ka võimalike uute sõeluuringumeetodite rakendamist Eestis – ennekõike kolorektaal- ja prostata vähi sõeluuringut. Kolorektaalvähi sõeluuring (peiteveretest) on käigus juba paljudes maades ja Soomes on käimas randomiseeritud uuring, et selgitada selle uuringumeetodi efektiivsust – esialgsed tulemused näitavad suhteliselt tagasihoidlikku (16%-list) suremuse vähenemist. Prostatavähi sõeluuringuga on probleeme rohkem.

Rinnavähi kampaania „Teksades rinnavähi vastu”

Näita oma suhtumist, kandes 28. mail teksaseid

Veebiajakiri *Femme* koostöös Eesti Vähiliiduga korraldas 28. mail kampaania "Teksades rinnavähi vastu". Kampaaniaga kutsuti üles mai viimasel reedel kandma teksaseid ja roosat linti rinnas. Ühtse rõivastuse eesmärk oli näidata, et hoolid endast, lähedastest ja neist, kes põevad rinnavähki.

Meie ettevõtmise patrooniks oli võimsa lauluhäälega Birgit Varjun, kes tegeles kampaania tutvustamisega avalikkusele. Teksade kandmine sel päeval ei olnud mõeldud kaasa tulemiseks ainult naistele, vaid üritustel osales ka mehi, kes kandsid teksaseid. Rinnavähk puudutab meid kõiki!

13. juunil toimus Vabaduse väljakul juba viendat korda AVON-i ja Vähiliidu suurüritus, mis toetas ka rinnavähi varajast avastamist

Koos Avoniga aitasid head teha Maarja-Liis Ilus, Koit Toome, Karl Madis koos ansambliga Karavan ja pisikesed balletilapsed. Tantsulist energiat lisas spordiklubi Easy Fitness ja päeva juhtis Raivo E. Tamm. Tegevust leidis kogu perele, sest avatud oli ka lasteala, kus sai teha näomaalinguid.

Mõnusa kogupereüritusega tõmbasime tähelepanu rinnavähi varajase avastamise olulisusele. Et meie naised oleks terved, ilusad ja olemas - oma meeste, laste ja kõigi lähedaste jaoks. Sadade heategijate abiga kogunes toetusflaierite müügist 16 500 krooni, mis läheb kõik rinnavähi vastu võitlemiseks Eestis.

EUROOPA DONNA – EUROOPA RINNAVÄHI ÜHENDUS – KUTSUS LIITUMA 15. OKTOOBRI RINNA TERVISE PÄEVAGA

Juba kolmandat aastat järjest toimus 15. oktoobril EUROOPA DONNA üleeuroopline teavituskampaania **Rinna Tervise Päev**, millega tuletati meelde tütarlastele ja naistele tervislike eluviiside tähtsust rinnavähi ennetamise seisukohast ning rinnavähi varajase avastamise võimalusi.

Sellel aastal oli Rinna Tervise Päeva motoks „**Sinu tervis on Sinu enda kätes!**“ Olles füüsiliselt aktiivne, säilitades normaalset kehakaalu ja toitutes tervislikult on võimalus oluliselt vähendada rinnavähi tekke riski. IARC hinnangul on 25-33% rinnavähi juhtudest põhjustatud liigsest kehakaalust ja mitteaktiivsest eluviisist. Viimased uuringud näitavad, et ülekaalu vältides väheneb menopausi- järgne rinnavähi tekke risk. Väga oluline on täiskasvanueas säilitada kehamassiindeksit (BMI) vahemikus 18,5 – 24,9.

Uuringud Euroopas näitavad, et 50-69-aastastel naistel, kes osalevad mammograafia sõeluuringutes, väheneb rinnavähi suremuse risk umbes 35 %. EL-i 27-s liikmesriigis tekib rinnavähk ühel naisel 10-st enne 80-ndat eluaastat. Paljude riikide ja regioonide vahel on suured erinevused nii kõrgekvaliteedilises rahvastikupõhises sõeluuringus osalemises, kui ka tõhusa ravi ja hilisema jälgimise osas. Naise ellujäämise võimalus võib suurel määral sõltuda sellest, kus riigis ta elab.

Eestis käivitus üleriigiline rinnavähi sõeluuringu projekt 2002. aastal. Iga-aastaste teavituskampaaniate eesmärk on tõsta sõeluuringule kutsutud naiste osalust. Uuringus osalemine annab võimaluse rinnavähk avastada juba varases staadiumis.

Eesti Vähiliidu suurim soov on, et Eesti naised hooliksid oma tervisest.

Rinna Tervise Päevaga ühinesid ning toetasid rinnavähi ennetustegevust oma kampaaniatega oktoobri kuus: Avon Eesti AS, Baumax Eesti OÜ, ERGO Kindlustuse AS, Estelina Estonia OÜ, Fazer Eesti AS, Hilding Anders Baltic AS, Map Eesti AS, Pandora Baltics OÜ

Rinnavähikampaania ja ennetustegevuse tulemused:

- Suurendasime haigusteadlikkust avalikkuse hulgas Viisime inimesteni sõnumi „**Varajases staadiumis avastatud rinnavähk on ravitav!**“
- Teadvustasime ja propageerisime rinnavähi sõeluuringuid, toonitades nende olulisust haiguse varajasel avastamisel, mille tulemusel kasvas naiste osalus-protsent sõeluuringutes.

Seoses ennetuskampaaniaga kasvas Vähiliidu infotelefonil helistamine, kodulehekülje külastatavus ja Vähiliidu nõunikule küsimuste esitamine. **Tänu tagasisidele võime väita, et naised on saanud piisavalt informatsiooni ilmunud artiklite, tänavareklaamide ja TV klippide kaudu. Seda kinnitab ka 2010 aasta rinnavähi sõeluuringu programmi 9 kuu täitmise tulemused. Rinnavähi sõeluuringutel osales 24389 isikut ehk 74% kavandatud, mis on vastav planeeritule. Rinnavähi sõeluuringutel kasvanud naiste arv annab kinnitust, et liigume õiges suunas ja meie teavituskampaaniad on olnud edukad.** Eesti naiste teadlikkus rinnavähi varajase avastamise osas on paranenud. Vähiliidu eesmärgiks oli sellel aastal organiseerida rahvusvaheline konverents, kus saaks laiaulatuslikumalt käsitleda vähi sõeluuringute teemat nii Eesti kui maailma kontekstis. See õnnestus meil väga hästi nagu võis lugade ka konverentsi tagasiside kokkuvõttest. Suutsime kaasata ka välisloketoreid-spetsialiste Soomest ja Norrast, mis andis võimaluse võrrelda erinevate maade skriiningprogrammide taset, eesmärgi ja tulemusi. Kasutades ära rahvusvahelisi kogemusi saime paremini selgitada Eesti perearstidele kui oluline on nende aktiivne osalus sõeluuringute läbiviimise protsessi toetamises. **Tänu konverentsile ja meedia aktiivsele huvile õnnestus Vähiliidul kokku kutsuda sõeluuringute registri loomise ümarlaud.**

Euroopa Ühenduste komisjoni 2009 aasta ettekandes on sõnastatud tegevuseesmärgid liikmesorganisatsioonidele - hõlmata 2013. aastaks rinna-, emakakaevähi sõeluuringutega 100% elanikkonnast. Selleks, et seda saavutada tuleb kindlasti jätkata emakakaela- ja rinnavähi teavituskampaaniaid.

III Augustis toimus kuuendat aastat üle-eestiline vähipatsientide tervise- ja koolituslaager

06.-08. augustil Nelijärve puhkekeskuses oli võimalik meie patsientidel kohtuda, aktiivselt puhata, rääkida oma muredest ja rõõmudest.

Erinevates gruppides toimusid loengud ja teraapiatunnid.

Sellel aastal koostasime patsientide ühingutele laagri kohta hinnangu andmiseks ja uute ideede saamiseks tagasiside ankeedid.

Ankeetküsitluse tulemused:

1. Rahulolu laagri ja selle korraldusega.

Kõik ühingud jäid laagriga väga rahule ja oli ühinguid, kes pidasid seda laagrit ka parimaks, mis on olnud.

Väga meeldisid, et loengud olid erinevatel teemadel ja mitmekülgsed.

Kõigi lektorite loengute sisu kohta on hinnangud ainult väga head ja head.

Patsiendid peavad eriti vajalikuks toimumisteemalist loengut

ja väga meeldivad loomingulised tegevused nagu muusika- ja kunstiteraapia, samuti tõsteti esile ka joogatundi.

Lektorid: hinnangud kõigile ainult väga head ja head

Toitumisterapeut - Sirlu Kivisaar

Onkoloog - dr Vahur Valvere

Muusikaterapeut - Juta Tulev

Kunstiterapeut - Krista Keskküla

Lümfiterapeut - Raili Raik

Jooga - Eha Kooser

Kokkuvõttes mainitakse, et kõik lektorid tõstasid olulisi teemasid ja aitasid oma nõuannetega kaasa patsientide psühhosotsiaalsete probleemide lahendamisele.

Samuti märkisid patsiendid, et said eluliselt vajalikke teadmisi ja praktilisi nõuandeid.

Positiivse hinnangu said mõlemad meelelahutuslikud õhtud. Esimesel õhtul esitasid ühingud loomingulise lühinäidendi etteantud teemal, mis sellel aastal oli „Elu nagu muinasjutt“. Samuti meeldisid tantsud ja mängud elava muusika saatel.

Mainiti ka head laagrikoha valikut järve kaldal ning majutuse, toitlustamise ja loengute toimumist mugavalt ühisel territooriumil.

2. Patsientide soovid ja ettepanekud tulevikuks

- Teadmised esmaabist „Eneseabi“
- Osteoporoosist ja soovitusi sellega seoses (liikumine, võimlemine)
- Seedetrakti haigustest
- Ravimite sobivusest
- Kuidas uued ravimid tekivad, nende hindade kujunemisest
- Haiguse perioodil seksuaalelu puuduvatest probleemidest
- Nn. nõuannete tuba, kus patsiendid saaksid individuaalselt oma küsimustele vastuseid.
- Lühike matk loodusesse
- Alternatiivmeditsiini teemad
- Loovteraapia alased praktilised kursused (neid on ka igal aastal olnud)
- Teadmised toidulisanditest
- Naeruteraapia (on samuti olnud)
- Eesti ravimtaimedest

Patsiendid tänasid korraldajaid ja soovisid jõudu järgmiste laagrite edukaks korraldamiseks.

IV Rahvusvaheline Vähinädal

Eesti Vähiliit koostöös Sotsiaalministeerium ja Tervise Arengu Instituudiga viis läbi 30. septembrist – 10. oktoobrini rahvusvahelise vähinäda, mis sel aastal oli suunatud kopsuvähiennetusele ning suitsetamise, kui ühe suurima vähi riskiteguri, vastu võitlemisele.

Kopsuvähk on kõikjal maailmas jätkuvalt number 1 vähist tingitud surma põhjustaja. Iga päev sureb kopsuvähki 3000 inimest s.t 2 surma minutis.

Eestis haigestub igal aastal kopsuvähki 700 inimest - 560 meest ja 140 naist (Eesti Vähiregister 2007) ja sureb sama haiguse tõttu pea sama palju mehi ja naisi (Eesti Tervisestatistika- ja terviseuuringute andmebaas 2009). Kui meeste seas hakkab kopsuvähki haigestumine langema, siis naiste puhul on märgata teatud tõusutendentsi.

Eesti Vähiliit teeb suitsetamisvastast teavitustööd juba aastaid eesmärgiga väärtustada suitsuvaba käitumist ja mõjutada noori suitsetamist mitte alustama. Kopsuvähi tekkes on kõige suuremaks riskiteguriks suitsetamine, mis põhjustab 90% kõigist kopsuvähi juhtudest. Eestis suitsetatakse aastas 3000 tonni tubakat ning meil on 350 000 regulaarset suitsetajat. Kopsuvähk on üks nendest vähkidest, mida oleks võimalik suurel osal juhtudest ära hoida - kui noorukid ei alustaks suitsetamist ja täiskasvanud loobuksid suitsetamisest. Vähk ei arene suitsetajatel üleöö, vaid aastatepikkuse suitsetamise tagajärjel. Kui suitsetajate hulk väheneb, võime kümne aasta pärast nentida kopsuvähki haigestumise langust. Kõige olulisem võimalus ennetada kopsuvähki on mitte suitsetada.

Eesti Vähiliidu teavituskampaania eesmärgiks oli informeerida võimalikult paljusid inimesi kopsuvähi riskidest.

- **Tootsime:** suitsetamise ja kopsuvähi seostest **videoklipi**. Videoklipi näitasime ETV-s ja Kanal 2 ja Kanal 7-es
- **Plakati**, mida eksponeerisime Tallinnas, Tartus ja Pärnus
- Koostasime ja andsime välja **väikeses formaadis brošüüri „Ära suitseta kopsuvähk tapab“** kopsuvähi ja suitsetamise riskidest.

Brošüüri jaotasime Solarise keskuses ning aasta jooksul koolides spetsiaalselt korraldatud üritustel. Brošüüri tõlkisime ka vene keelde. Noorte ja koolide huvi brošüüride vastu oli suur.

Rahvusvahelise vähinäidala 2010 meediakajastus

20 artiklit - Äripäev, Sakala, Õhtuleht Järva Teataja Virumaa Teataja Maaleht, Targu Talita, Postimees, Päevaleht, Linnaleht jne.

Televisioon

- **Terevisioon**, <http://uudised.err.ee/?06216260> - Intervjuu dr. Tiit Härmiga "Suitsetamispahe tabab üha nooremaid" 30. sept
- **ETV-s** demonstreeriti Eesti Vähiliidu suitsetamisvastast filmi „**Ole tubakavaba**“
- **Eesti Televisioon, AK uudised, AK uudised vene keeles** 30. sept.

Raadio

- **Raadio Kuku** Mart Pukka intervjuu kopsuvähist ja suitsetamisest dr. Jana Jaaliga 22. sept.
- **Raadio Kuku** Kristel Kossari intervjuu Keemiaravi keskuse juhataja dr. Helis Pokkeriga 27. sept.
- **Vikerraadio** saates dr. Vahur Valvere 28. sept.
- **Raadio Kuku** saade „Terviseks!“ dr. Tõnu Vanakesa 30. sept.

Kui 20.a. tagasi oli kaugelearenenud kopsuvähiga patsientide keskmine elulemus vaid 4-6 kuud, siis tänapäeval tänu uutele efektiivsematele ravimeetoditele on keskmine elulemus ületanud teatud kopsuvähi liikide puhul 12 kuu piiri.

Vaatamata viimase kümnendi pingutustele on 5 a. pärast kopsuvähi diagnoosimist elus 15% haigetest, põhjuseks eelkõige haiguse hiline avastamine. Võrdluseks olgu toodud rinnavähk, mis avastatakse eelkõige haiguse varajases staadiumis ja 5 aasta möödudes on elus ligi 90% patsientidest.

Kriitilise tähtsusega on ja jääb suitsetamise vähendamine ühiskonnas ja teaduse arenedes võimaluste loomine haiguse varajaseks avastamiseks.

Mitmeid olulisi muutusi tuleks teha seadusandluses:

- seadustada tubakasuitsu sisaldav siseõhu keskkond vähkitekitaavaks Soome ja Saksamaa eeskujul
- tunnistada kehtetuks kõik kehtivad suitsetamisalad siseruumides
- keelustada suitsetamine kõikide mootorsõidukite kabiinides analoogiliselt mobiiltelefonidega rääkimise keeluga
- kehtestada alaealistele alternatiivsete suitsetamise ja ainult selleks tegevuseks ettenähtud vahendite (vesipiip, sigaretipaber, e-sigaret jne) omandamise ja omamise keeld

Eesti Vähiliit organiseeris 2010 aasta jooksul mitmeid suitsetamisvastaseid tegevusi, et teadvustada suitsetamise ohte ja selle tihedat seost kopsuvähiga. Vähinäidala meediakajastus oli laiaulatuslik. Tagasiside inimeste poolt positiivne ja innustav. Suitsetajad tundsid end väga puudutatuna meie klipist ja uuest brošüürist.

Võitlus suitsetamise vastu on pikaajaline protsess, see nõuab kannatust ja aega, sest inimeste halbu harjumusi on raske muuta üle öö.

Suitsetamisvastast tegevust tuleb jätkata ja veelgi intensiivistada tööd noortega, et nad ei hakkakski suitsetama.

Suitsetamise vähendamine noorte seas parandaks oluliselt Eesti rahva tervist tulevikus.

Eestis suitsetatakse aastas 3000 tonni tubakat ning meil on 350 000 regulaarset suitsetajat. Suitsetamine tapab Eestis ligikaudu 2800 inimest igal aastal. 26% 35-69 aastasel surnud meestest on surm seotud suitsetamisega. Eestis sureb kopsuvähki igal aastal ligi 750 inimest (nendest on 600 mehed ja 150 naised). Kui meeste arv on stabiilne viimastel aastatel, siis suitsetavate naiste arv kasvab. Vähinäidala meediakajastus oli laiaulatuslik. Tagasiside inimeste poolt positiivne ja innustav. Suitsetajad tundsid end väga puudutatuna meie klipist ja uuest brošüürist.

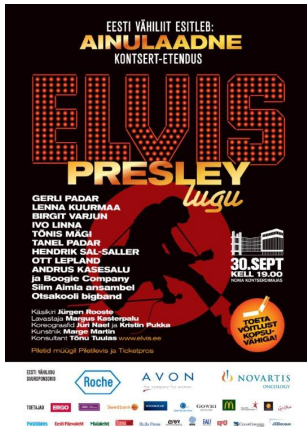
Eesti Vähiliidu tasuta nõuandetelefonilt saab informatsiooni kuidas loobuda suitsetamisest.

Võitlus suitsetamise vastu on pikaajaline protsess, see nõuab kannatust ja aega, sest inimeste halbu harjumusi on raske muuta üle öö. Suitsetamisvastast tegevust tuleb jätkata ja veelgi intensiivistada tööd noortega, et nad ei hakkakski suitsetama. Suitsetamise vähendamine noorte seas parandaks oluliselt Eesti rahva tervist tulevikus.

V Eesti Vähiliidu heategevuskontserdid on saanud juba pikaajaliseks traditsiooniks.

Oleme igal aastal toonud publikuni midagi uut ja huvitavat. 2010. aasta kontserdi läbivaks teemaks oli Elvis Presley ja tema lugu. Kontserdi toimumiskohaks oli Nokia Kontserdimaja. Kontsert toimus 30.septembril 2010. Ühendasime Elvise loosse nii muusika, laulu, tantsu, lavalise liikumise kui ka heli- ja videoklipid. Kontsert oli väga edukas - kogu saal oli välja müüdnud. Tegime etendusest ka DVD, mille kinkisime kõigile osalejatele.

Jätkuvad tegevused

2004.a jaanuarist Vähiliit alustas ja jätkab tänaseni **Silima rinnaproteeside Eestisse toomist**. Neljapäeviti 12.00-16.00 konsulteerib dr. Astrid Järvet Vähiliidus (Viru 5) haigeid ning vahendab rinnaproteese.

2004. aastast alates on pidevalt uuendatud **EVL kodulehekülge**. Eesti Vähiliidu kodulehekülg on tõlgitud nii vene kui inglise keelde. Aadressil www.cancer.ee on võimalik lugeda kaasaegset vähialast infot, samuti leiab sealt enamiku seni kirjastatud brošüüride internetiversioonid. Lugeja saab saata küsimusi Vähiliidu meditsiinõunikele ning leiab viited nõuandelefonile ning vähiteemalistele materjalidele. 2004. aasta lõpus lisandus aktiivsete noorte töö tulemusel ka foorum, kus haiged või nende lähedased saavad soovi korral anonüümselt mõtteid vahetada.

Tööd jätkab ka Eesti Vähiliidu tasuta nõuandelefon 800 22 33, millele vastavad kogenud arstid, meditsiiniõed ja psühholoogid. Telefon töötab 4 tundi igal tööpäeval. Alates 1994. aastast, mil nõuandelefon tööd alustas, on sellele helistanud enam kui 20 000 inimest.

Koostöös Eesti Haigekassa ja Sihtasutusega Vähiõeluuringud jätkuvad rinnavähi ja emakakaelavähi varaseks avastamiseks skriiningprogrammid.

Eesti Vähiliit jätkab koostööd oma pikaajaliste partnerite Sotsiaalministeeriumi, Tervise Arengu Instituudi, Haigekassa ja suursponsorite Roche, AVON ja Novartisega, vähialast ennetustegevust.

Sotsiaalministeeriumi sõnul tuleb jätkuvalt vähki haigestumise ja suremise vähendamiseks tõsta Eesti elanike teadlikkust välditavatest vähiriskidest ning parandada inimeste tervisekäitumist. Samuti on olulisel kohal vähktõve varane avastamine sõeluuringutega, kasvajate diagnostika ning ravi.

Maie Egipt

MTÜ Eesti Vähiliit, juhatuse esimees

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Varad			
Käibevara			
Raha	3 890 610	2 638 578	2
Nõuded ja ettemaksed	260 586	170 700	3
Varud	75 433	35 932	
Kokku käibevara	4 226 629	2 845 210	
Põhivara			
Materiaalne põhivara	3 926 743	4 471 137	4
Kokku põhivara	3 926 743	4 471 137	
Kokku varad	8 153 372	7 316 347	
Kohustused ja netovara			
Kohustused			
Lühiajalised kohustused			
Võlad ja ettemaksed	414 011	360 193	5
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	5 142 127	4 558 954	6
Kokku lühiajalised kohustused	5 556 138	4 919 147	
Pikaajalised kohustused			
Sihtotstarbelised tasud, annetused, toetused	1 229 902	1 029 902	6
Kokku pikaajalised kohustused	1 229 902	1 029 902	
Kokku kohustused	6 786 040	5 949 049	
Netovara			
Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem	1 367 298	1 367 246	
Aruandeaasta tulem	34	52	
Kokku netovara	1 367 332	1 367 298	
Kokku kohustused ja netovara	8 153 372	7 316 347	

Tulemiaruanne

(kroonides)

	2010	2009	Lisa nr
Tulud			
Annetused ja toetused	666 177	271 449	
Muud tulud	2 593 834	3 512 428	
Kokku tulud	3 260 011	3 783 877	
Kulud			
Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud	-1 594 438	-1 576 105	
Tööjõukulud	-1 473 780	-1 468 123	7
Põhivara kulum ja väärtuse langus	-169 944	-547 094	
Muud kulud	-21 815	-192 503	
Kokku kulud	-3 259 977	-3 783 825	
Kokku põhitegevuse tulem	34	52	
Aruandeaasta tulem	34	52	

Rahavoogude aruanne

(kroonides)

	2010	2009	Lisa nr
Rahavood põhitegevusest			
Põhitegevuse tulem	34	52	
Korrigeerimised			
Põhivara kulum ja väärtuse langus	544 394	328 177	4
Kokku korrigeerimised	544 394	328 177	
Põhitegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	-89 886	1 379 553	3
Varude muutus	-39 501	-16 571	
Põhitegevusega seotud kohustuste ja ettemaksete muutus	53 818	43 267	5
Kokku rahavood põhitegevusest	468 859	1 734 478	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivara soetamisel	0	-3 695 265	4
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	583 173	609 701	
Laekunud muude finantsinvesteeringute müügist	0	152 808	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	583 173	-2 932 756	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	200 000	374 450	
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	200 000	374 450	
Kokku rahavood	1 252 032	-823 828	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	2 638 578	3 462 406	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	1 252 032	-823 828	2
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3 890 610	2 638 578	2

Netovara muutuste aruanne

(kroonides)

		Kokku netovara
	Akumuleeritud tulem	
31.12.2008	1 367 246	1 367 246
Aruandeaasta tulem	52	52
31.12.2009	1 367 298	1 367 298
Aruandeaasta tulem	34	34
31.12.2010	1 367 332	1 367 332

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

MTÜ Eesti Vähiliit
01.01. - 31.12.2010.a.
valuuta: EEK
täpsusaste: kroonides

Käesolev raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti hea raamatupidamistava kohaselt. Eesti hea raamatupidamistava on IFRS standarditele, kui rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele, tuginev raamatupidamistava, mille põhinõuded on kehtestatud Raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna juhendid.

MTÜ Eesti Vähiliit kasutab tulemiaruaude koostamisel raamatupidamise seaduse 2. lisas toodud kasumiaruaude skeemi nr 1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud Eesti kroonides.

Eelnenud aruandeperioodil kasutatud arvestuspõhimõtteid, hindamisaluseid ning informatsiooni esitusviisi ei ole käesoleva raamatupidamise aastaaruande koostamisel muudetud.

Raamatupidamise aastaaruande koosseisus koostatakse kasumiaruaude asemel (RTJ 2,p.24-25)tulemiaruaune. Tulemiaruaude koostamisel peetakse kinni RTJ 14 antud skeemist.On arvestatud RTJ 12 nõuetega.

Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes pangas ja kassas olevat sularaha.

Põhivara arvelevõtmise alampiir 30000

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga

Annetused ja toetused

Sihtfinantseerimist ei kajastata tuluna enne, kui eksisteerib piisav kindlus, et ettevõtte vastab sihtfinantseerimisega seotud tingimustele ja sihtfinantseerimine leiab aset.

Sihtfinantseerimist kajastatakse tuluna nendes perioodides, mil leiavad aset kulud, mille kompenseerimiseks sihtfinantseerimine on mõeldud. Sihtfinantseerimine, mida saadakse eelmistel perioodidel tekkinud kulude eest või millega ei kaasne täiendavaid tulevikku suunatud tingimusi, kajastatakse tuluna perioodis, millal sihtfinantseerimine aset leidis.

Intressitulu kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt hinnata.

Seotud osapooled

SA Vähahaigete Toetusravi reg.nr. 90008229
SA Vähi Sõeluuringud reg.nr. 90006578

Kulud

Kulud liigendatakse vastavalt kehtivale kontoplaanile ja kajastatakse õiges perioodis õiglase hinnaga vastavalt EV seadustele ja heale raamatupidamise tavale.

Lisa 2 Raha

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Sularaha kassas	2 817	6 713
Arvelduskontod	2 313 424	973 954
Tähtajalised hoiused	1 574 369	1 657 911
Kokku raha	3 890 610	2 638 578

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Nõuded ostjate vastu	146 882	92 305
Muud nõuded	99	182
Kokku Nõuded ja ettemaksed	146 981	92 487

Lisa 4 Materiaalne põhivara

(kroonides)

	Kokku	
	Masinad ja seadmed	
31.12.2008		
Jääkmaksumus	1 104 049	1 104 049
Ostud ja parendused	3 914 182	3 914 182
Amortisatsioonikulu	-547 094	-547 094
31.12.2009		
Jääkmaksumus	4 471 137	4 471 137
Amortisatsioonikulu	-544 394	-544 394
31.12.2010		
Jääkmaksumus	3 926 743	3 926 743

Lisa 5 Võlad ja ettemaksed

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009	Lisa nr
Võlad tarnijatele	25 152	2 895	8
Võlad töövõtjatele	243 676	256 452	9
Maksuvõlad	145 183	100 846	10
Kokku võlad ja ettemaksed	414 011	360 193	

Lisa 6 Sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused

(kroonides)

Brutomeetod			
	31.12.2009	Saadud	31.12.2010
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks			
mammograafiaseade	1 029 902	200 000	1 229 902
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	1 029 902	200 000	1 229 902
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
tegevuskuludeks	4 558 954	583 173	5 142 127
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	4 558 954	583 173	5 142 127
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	5 588 856	783 173	6 372 029
	31.12.2008	Saadud	31.12.2009
Sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks			
mammograafiaseade	655 452	374 450	1 029 902
Kokku sihtfinantseerimine põhivara soetamiseks	655 452	374 450	1 029 902
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks			
tegevuskuludeks	3 949 253	609 701	4 558 954
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 949 253	609 701	4 558 954
Kokku sihtotstarbelised tasud, annetused ja toetused	4 604 705	984 151	5 588 856

Lisa 7 Tööjõukulud

(kroonides)

	2010	2009
Palgakulu	1 096 563	1 095 273
Sotsiaalmaksud	377 217	372 850
Kokku tööjõukulud	1 473 780	1 468 123
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	11	0

Lisa 8 Võlad tarnijatele

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Võlad tarnijatele	25 152	2 895
Kokku võlad tarnijatele	25 152	2 895

Lisa 9 Võlad töövõtjatele

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
Võlad töövõtjatele	243 676	256 452
Kokku võlad töövõtjatele	243 676	256 452

Lisa 10 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

(kroonides)

	31.12.2010	31.12.2009
	Maksuvõlg	Maksuvõlg
Üksikisiku tulumaks	45 413	30 786
Erisoodustuse tulumaks	1 861	2 127
Sotsiaalmaks	86 446	61 071
Kohustuslik kogumispension	2 340	653
Töötuskindlustusmaksed	9 123	6 209
Kokku Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	145 183	100 846

Lisa 11 Seotud osapooled

(kroonides)

Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga	31.12.2010	31.12.2009
Juriidilisest isikust liikmete arv	15	15

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

	31.12.2010
	Nõuded
Asutajad ja liikmed	12 092

	2010
	Müügid
Asutajad ja liikmed	62 092

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale ei ole arvestatud tasusid ja muid olulisi soodustusi.